

FALKENBERG
Kommunstyrelseförvaltningen

Delegationsbeslut

Datum
2017-01-04

Er ref. Ju2016/08546/L7
Vår ref. KS 2016-498

Justitiedepartementet
Ju.17@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss avseende uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå.

Falkenbergs kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Justitiedepartementets utkast till lagrådsremiss Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. I korthet presenteras förslag som rör nyanlända som studerar på gymnasial nivå och som ska beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, enligt gällande lagstiftning, ska kunna få ett uppehållstillstånd med längre giltighetstid. När grunden för tillståndet har upphört ska vederbörande kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för att få möjlighet att fortsätta studierna. Den som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet ska kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Det ska vara möjligt för den som har fått ett längre eller ett beviljat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå att beviljas ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning även under en tid efter det att den tillfälliga lagen har upphört att gälla. Lagändringarna föreslås träda i kraft 2017-06-01.

Falkenbergs kommun ser positivt på innehållet i utkastet till lagrådsremiss. Det är av flera anledningar angeläget att ge nyanlända ungdomar möjlighet att studera på gymnasial nivå och att få slutföra dessa studier. Dels ger det ungdomarna motivation och kraft att ta sig an sina studier, dels ger det dem förutsättningar att få ett arbete och därmed ett permanent uppehållstillstånd. Studier är också en av de mest hälsofrämjande åtgärder vi kan erbjuda de nyanlända ungdomarna. Därutöver är den drivkraft och kompetens många av dessa ungdomar har värdefull att ta tillvara på arbetsmarknaden.

Nedan följer synpunkter sorterade efter avsnitt.

Gräns på 17 år

En förutsättning för att beviljas ett längre uppehållstillstånd för studier är enligt förslagen i de flesta fall att ungdomen fyllt 17 år. Det motiveras med att barn inte ska riskera att skiljas från sin familj och bli ensamma kvar i landet när övriga familjemedlemmars uppehållstillstånd löper ut. Det är ett viktigt övervägande utifrån barnens bästa. Men det finns ingen diskussion i barnkonsekvensanalysen vad detta innebär för de ungdomar som är under 17 år och studerar. Det saknas ett resonemang kring vilka alternativ som kan tänkas finnas för att ge alla ungdomar som studerar samma förutsättningar. Barnkonsekvensanalysen borde även innefatta de som utesluts från möjligheten att beviljas ett längre uppehållstillstånd.

Ensamkommande som ansökt om uppehållstillstånd senast respektive efter 24 november 2015

I utkastet förs fram att det är rimligt att regelverket är något generösare för barn som kommit till Sverige före aviseringen av den tillfälliga lagen (s 38). Därför förslås att ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd senast 2015-11-24 ska kunna få ett längre uppehållstillstånd redan om de studerar på introduktionsprogram. För övriga ensamkommande barn krävs att de studerar på ett nationellt program. I stället för att ge dessa barn olika förutsättningar för integration borde man se över möjligheten att ge samtliga ensamkommande möjligheter att fortsätta sina studier, få ett arbete och därmed ett permanent uppehållstillstånd. Det skulle också tillföra samhället den arbetskraft som så väl behövs. Som nämns i utkastet studerar i princip samtliga nyanlända barn en tid på ett introduktionsprogram innan de eventuellt går vidare till studier på ett nationellt program.

Punkt 5.1.1 Studier på introduktionsprogram (16 c §)

I texten uttrycks att det nya tillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i 13 månader. Det finns dock ingen motivering till denna tidsbegränsning.

Särskilda skäl att utbildningen inte bedrivs på heltid

Det framgår av flera av de nya regleringarna att en förutsättning för längre uppehållstillstånd är att studierna bedrivs på heltid. Från detta kan undantag göras om det finns särskilda skäl som till exempel kan vara sjukdom eller funktionsnedsättning. I detta sammanhang bör det uppmärksammas att många av de asylsökande ungdomar som idag studerar på gymnasiet har en väldigt orolig situation. De vet inte om de kommer att få stanna och om de får uppehållstillstånd vet de inte hur länge. De ensamkommande barnen har också ofta mist kontakten med sin familj, är orolig för familjemedlemmarna och utan deras stöd. Många känner sig ensamma. Följden blir att flertalet asylsökande ungdomar mår dåligt, är oroliga och har svårt att koncentrera sig. Under dessa förutsättningar är det svårt att ha fokus på att lära sig både ett nytt språk och olika skolämnen. Även dessa situationer skulle kunna vara ett sådant särskilt skäl som gör att ungdomen periodvis inte kan studera på heltid.

Kostnader för kommunerna

Förslagen förväntas innebära att fler unga deltar i gymnasieutbildning eller motsvarande vilket självfallet kommer att medföra ökade kostnader för kommunerna. Det är dock inte en självklarhet att detta i förlängningen kommer att leda till ökade skatteintäkter och minskade kostnader för ekonomiskt bistånd. Så blir fallet endast om de ungdomar som slutför sin utbildning också får ett permanent uppehållstillstånd vilket inte är givet. Det är därför osäkert hur stora de ökade kostnader för kommunerna kommer att bli i slutändan. I Falkenbergs kommuns gymnasieskola gick i december 2016 cirka 244 nyanlända elever, både i form av asylsökande elever samt elever som erhåller uppehållstillstånd. Av dessa är cirka 100 ensamkommande. Kostnaden för varje elev är 89 880 kr per år om de går på språkintruktionsprogram för att läsa in grundskolekompetens, vilket i princip alla till en början. När de fått betyg i grundskolans ämnen kan de söka till ett nationellt program. Kostnaden för varje elev på ett nationellt program varierar mellan 79 290 kr per år och 136 830 kr per år beroende på program.

De elever som är ensamkommande har Falkenbergs kommun ansvar för att ge boende och uppehåll. Det innebär att de av socialförvaltningen är placerade i hem för vård och boende (HVB), stödboende eller hos släktingar (privatplacerade). Antalet boende i HVB-hem är 66 personer med en tillhörande kostnad om 1 900 kr per person och dygn (från 2017-07-01 1 350 kr per dygn). I stödboende bor 19 personer till en kostnad om 1000 kr per person och dygn (från 2017-07-01 750 kr per dygn). Fyra personer bor hos släktingar till en kostnad om 5 168 kr per person och månad. Uppgifterna är från 2017-01-03. Falkenbergs kommun anser att boendefrågan är relevant i sammanhanget, men saknar förslag och resonemang i lagrådsremissen om hur kostnadsfrågan för boende kan lösas på ett bra sätt.

Falkenbergs kommun.

För kommunstyrelsen med stöd av delegationsordning (FFS 3.11, punkt 2.4),

---

Mari-Louise Wernersson
Kommunstyrelsens ordförande

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2016-12-20

§ 401

Information – Remiss avseende uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. KS 2016-498

Beslut

Arbetsutskottet beslutar

- 1 Anteckna informationen till protokollet.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2016-12-15

Barn- och utbildningsnämnden § 169, 2016-12-14

Barn- och utbildningsförvaltningen, Tjänsteskrivelse, 2016-12-08

Justitiedepartementet, Utkast till lagrådsremiss – Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, 2016-11-28

Sammanfattning av ärendet

Falkenbergs kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Justitiedepartementets utkast till lagrådsremiss Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. I korthet presenteras förslag som rör nyanlända som studerar på gymnasial nivå och som ska beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, enligt gällande lagstiftning, ska kunna få ett uppehållstillstånd med längre giltighetstid. När grunden för tillståndet har upphört ska vederbörande kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för att få möjlighet att fortsätta studierna. Den som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet ska kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Det ska vara möjligt för den som har fått ett längre eller ett beviljat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå att beviljas ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning även under en tid efter det att den tillfälliga lagen har upphört att gälla. Lagändringarna föreslås träda i kraft 2017-06-01.

Barn- och utbildningsnämnden har ombetts yttra sig till kommunstyrelsen över Justitiedepartementets remiss och låter i korthet meddela en positiv mening till innehållet då det av flertalet anledningar är angeläget att erbjuda nyanlända ungdomar möjlighet till gymnasiala studier och förutsättningar att även slutföra dessa. Dock anser barn- och utbildningsnämnden att förslagen är svåröverskådliga och övergripande, samt identifierar oklarheter kring vilka alternativ som ska erbjudas för de nyanlända ungdomar som ännu inte fyllt 17 år men som ändå studerar.

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2016-12-20

Forts § 401

Vidare förmedlar nämnden synpunkter kring att det saknas motivering av förslaget att uppehållstillståndet bör vara tidsbegränsat i just 13 månader, samt att förslaget borde erbjudas samtliga nyanlända ungdomar oavsett om dessa registrerades före eller efter 2015-11-24 då Regeringen beslutade om begränsade asylregler. Så som förslaget lyder ska det ges olika förutsättningar utifrån ankomstdatum, vilket nämnden menar är olyckligt ur integrationssynpunkt.

Ekonomi

Förslagen i utkastet till lagrådsremiss innebär att kommunerna kan vänta ökade kostnader då antalet elever i gymnasieskolan lär öka. Då det inte är självklart att den investerade utbildningen lönar sig för samhället om berörda elever ej erhåller permanent uppehållstillstånd efter examen och därmed av- eller utvisas tenderar det också att bli svårkalkylerat att spekulera kring de ekonomiska konsekvenserna av förslaget.

Övervägande

På grund av Justitiedepartementets korta remisstid konstaterar kommunstyrelseförvaltningen att kommunstyrelsens kommande sammanträde ej går att avvakta. Kommunstyrelsens ordförande kommer därför att ta beslut på delegation om yttrandets översändande.

Vid protokollet

Johan Ahlberg

Protokollet justerat 2016-12-21 och anslaget 2016-12-22.

Utdragsbestyrkande

Beslutet expedieras till:

Barn- och utbildningsnämnden